

ac mala, cum ejus decretum eodem modo se habeat ad quodlibet: ergo non ita applicat. Ulterius: quia Innocentius XI. damnavit has propositiones, primam: *Deus donat nobis suam omnipotentiam, ut ea utamur, sicut aliquis donat liberum, aut villam.* Secundam: *Deus subjicit nobis suam omnipotentiam;* atqui si Deus præparat suam omnipotentiam per decretum indifferens, eam donat, & subjicit nobis, ut ea utamur, cum eam nostræ determinationi subjiciat: ergo ne subjiciamur Censuræ Pontificiæ, admittere non debemus tale decretum indifferens.

Præmitto 1. ad solutionem: quod licet volitio indifferens applicativa omnipotentiae in ordine ad non determinandam voluntatem ad unum eodem modo se habeat respectu boni, ac mali operis, quia ad neutrum determinat; at respectu Dei diversimodè se habet, nam est simul amor boni operis, conjungiturque cum serâ intentione, consilio, suasionem, & quandoque præcepto illius; atque est etiam simul odium mali operis conjunctum cum ipsius prohibitionem: indeque constituit Deum causam *per se* operis boni, & *per accidens* mali.

Præmitto secundo: quod illæ propositiones jure confixæ sunt censura *novitatis*, & *temeritatis*: denotant enim illæ voces, *donat*, & *subjicit*, tum abdicationem dominij Dei, tum inferioritatem respectu creaturæ; at verò nos talibus locutionibus non utimur, sed his, *offert suum concursum*; *præparat suam omnipotentiam*, quæ nullam abdicationem dominij, aut Dei subjectionem,

fiem, significant, sed potius summari creaturæ subjectionem, cum vi talis decreti ita dependeat à Deo, ut illo subtracto operari non possit. Hinc in forma ad argumentum: nego minorem, cujus probationem distinguo: cum eodem modo se habeat in ordine ad causalitatem Dei, nego: in ordine ad non determinandam voluntatem ad unum, concedo. Ad additum: nego minorem propter dicta in secundo præmissis.

Argumentum sextum à ratione: posito eo decreto indifferente, non est major ratio cur voluntas creata, & non Deus determinet immediate formaliter actum liberum: ergo non datur tale decretum. Probatur antecedens: quando duo principia æque indifferentia concurrunt, non est major ratio cur unum determinet aliud, & non è contra; sed posito illo decreto, tam indifferens est Deus ad actum, quam creatura: ergo posito eo, &c. Ulterius: nil aliud est determinare actum præ omissionem, quam ponere actum cum omnimoda indifferentia ad eum, præ carentia illius; sed Deus ex vi decreti indifferens ponit actum cum omnimoda indifferentia: ergo determinat. Retorqueo: tam indifferens est habitus virtutis ad actum, quam voluntas: ergo non est major ratio, ut voluntas potius, quam habitus determinet.

Deindè pro omnibus præmitto: quod duplex esse potest indifferentia principij. Prima *contingentia*, & *inconnexionis*, quando principium non connectitur cum uno contradictionis ex-

tremo ; & talis indifferentia datur in Deo respectu actus liberi , ex vi decreti indifferentis , daturque etiam in habitu saltem pro instanti , quo præceptum non urget. Secunda est *electionis* , & *dominij* , atque hæc datur in principio electivo , & *dominativo* supra actum , qualis est sola voluntas. Quod si roges : cur potius voluntas , quam Deus dicatur determinare , & eligere , seu habere indifferentiam non solum contingentia , sed etiam *dominij* respectu sui actus ? Respondeo breviter : quia sola voluntas per illum actum operatur liberè , & operatur liberè , *quia vult*.

Ex his , nego antecedens argumenti , ad cuius probationem distinguo majorem : quando duo principia æque indifferentia , tam indifferentia contingentia , quam *dominij* &c. concedo ; indifferentia solius contingentia , nego ; & minorem : tam indifferentis est Deus , quam creatura , indifferentia contingentia , & inconnexionis , concedo ; indifferentia electionis , & *dominij* , nego : quia Deus respectu actus liberi creaturæ non vult uti suo dominio electivo , sed in manu creaturæ relinquit electionem , & determinationem actus. Ad additum , distinguo majorem : tum omnimoda indifferentia etiam *dominij* , concedo ; puræ contingentia , nego , & minorem : Deus ponit cum omnimoda indifferentia ly *omnimoda* includente indifferentiam *dominij* , nego ; aliter , transeat.

Argumentum septimum ex Gonetio : si decretum applicativum omnipotentia esset indifferentis , esset aliundè determinabile ad effectum , sed hoc impli-

implicat , cum se teneat ex parte causæ : ergo non est indifferentis. Probatur minor , cum probatione ipsius : implicat , quod aliquid se tenens ex parte causæ expectet suum effectum , aut eum supponat , cum debeat eum præcedere prioritate naturæ ; sed si decretum esset aliundè determinabile ad effectum , illum expectaret : ergo implicat , quod sit aliundè determinabile. Retorqueo : habitus est indifferentis , & aliundè determinabilis : ergo repugnat illius influxus in actum , cum eum expectet aliundè determinandum. Deindè ad solutionem præmitto : quod dupliciter potest dici , aliquam causam expectare suum effectum.

Primo , si expectet , quod effectus independenter à suo influxu ponatur ab alia causa , & hic modus expectandi repugnat , quia jam causa expectans esset inutilis ad effectum , ut patet. Secundo , si causa sit de se inconnexa , & indifferentis ad influendum , & ut influat expectet determinationem alterius causæ ; atque hic modus expectandi non repugnat , quia non impedit , quod causa determinabilis ab alia influat in effectum , sitque proinde prior natura illo ; & in hoc sensu dicitur , Deus expectare , ex vi decreti indifferentis actum liberum creaturæ , quæ expectatio est consona scripturæ dicenti , Apocalypsis 3. *Ego sto ad ostium , & pulso* , scilicet , ut se creatura determinet ad aperiendum. Hinc in forma , nego minorem , & probationem inclusam , quia illegitimam. Ad probationem minoris distinguo majorem : implicat , quod expectet

pectet suum effectum; aliunde ponendum sine ipsius influxu, concedo; aliunde determinandum; sed ponendum ex influxu ipsius, nego, & eisdem terminis distinguo minorem.

Argumentum Octavum ex Bolibato: posito decreto indifferente, actus creaturæ liber existeret absque providentia Dei; sed hoc implicat, quia ipse actus exigit esse providè causatum; ergo non datur decretum indifferens. Probatum major multipliciter. Primo; quia non existeret ex Dei dispositione, in qua stat providentia, juxta definitionem Boëtij. Secundo: quia existeret à casu respectu Dei, cum existeret præter ejus voluntatem. Tertio: quia existeret, Deo non jubente. Quarto: quia existeret, & non ex determinatione Dei; sed juxta Divum Thomam spectat ad Dei providentiam, quod prædeterminet omnes nostras electiones, ergo existeret sine providentia Dei. Probatum minor. Bonam Sanctus Doctor, 1. part. quæst. 23. art. 1. sibi objiciens Damascenum dicentem: *Omnia quidem præcognoscit Deus; non autem omnia prædeterminat.* Respondet ad primum: *Damascenus nominat prædeterminationem impositionem necessitatis:* ergo juxta Divum Thomam, Deus prædeterminat prædeterminatione non necessitante.

Ad argumentum: nego majorem, ad cujus primam probationem, distinguo assumptum: non existeret ex Dei dispositione *positiva*, si esset bonus, vel *permissiva* si esset malus, nego; aliter, subdistinguo: ex Dei dispositione immediata, concedo; mediata, nego, quia existentiam ac-

tus boni, Deus mediatè disponit, quatenus ad eum præbet auxilium prævisum efficax, & præbet, *quia efficax* ex intentione, nimirum, efficaciz, quæ est dispositio *positiva*: existentiam verò actus mali disponit mediatè conferendo auxilium prævisum inefficax, & conferendo, *quamvis inefficax*, quæ est dispositio *permissiva*: & secundam cum probatione illius, nego, propter eandem rationem.

Deinde tertiam distinguo: existeret Deo non jubente strictè, concedo; latè, sumpto *jubente* pro *non disponente* positivè, vel permissivè, nego: Deus enim non omnem actum bonum stricto præcepto jubet; malum autem nullo modo; omnem tamen actum disponit, modò ad primam probationem dicto. Ad quartam: nego minorem, & concessis autoritatibus, nego malam consequentiam, quia ex eo, quod Divus Thomas dicat, Damascenum nominare prædeterminationem impositionem necessitatis, potius infertur contra Thomistas, hanc esse bonam consequentiam: *datur prædeterminatio: ergo datur impositio necessitatis;* indequæ juxta Divum Thomam, non datur prædeterminatio, quæ non sit necessitans. Et nota, quod licet hic, & alijs duobus locis in Divo Thoma hoc nomen *prædeterminatio*; at hoc nomen *prædeterminatio physica* nusquam reperitur.

Argumentum nonum cum aliquibus Recentioribus tenentibus, nullum requiri decretum, adhuc indifferens applicativum omnipotentiz: divina omnipotentia de se est necessitata ad con-

currendum ad omnes effectus creatos; sed deinde per immensitatem est intimè præsens omnibus causis creatis: ergo posita causa creata cum reliquis prærequisitis omnipotentia independentè à decreto adhuc indifferente est sufficienter applicata. Ulterius: eo quod ponatur ignis, v. g. cum reliquis prærequisitis, & Deus habeat nolitionem impediendi effectum, ignis est metaphysicè necessitatus ad alium ignem cum concursu omnipotentiae producendum: ergo præter volitionem prærequisitorum, & nolitionem impediendi effectum non requiritur alia omnipotentiae applicatio.

Præmitto ad solutionem primo: quod ut omnipotentia agat, non solum debet esse physicè præsens qualiter est per immensitatem; sed etiam præsens intentionaliter, & liberè per voluntatem liberam Dei, juxta illud Apostoli ad Ephesios 1. *operatur omnia secundum consilium voluntatis suae*: quod quidem patet in igne Babilonico, cui omnipotentia erat physicè præsens per immensitatem; quia tamen non fuit applicata, seu præsens intentionaliter per voluntatem Dei pueros non combussit. Secundo: quod nolitio impediendi effectum est virtualiter volitio, ut effectus existat. Id enim petit subjectio creaturæ, & dominium Dei, ut scilicet, nil existat, nisi Deo volente volitione effectui proportionata. Hinc ad argumentum intellecta majore, juxta dicta, sectione prima, paragrapho secundo, distinguo minorem: per immensitatem est præsens physicè, concedo; intentionaliter liberè, nego.

nego. Ad additum distinguo consequens: si ea nolitio sit simul volitio effectus, concedo; si non sit, nego.

Argumentum decimum: eo solum, quod voluntas existentibus omnibus prærequisitis, habeat jus se, & omnipotentiam determinandi, sufficienter est applicata divina omnipotentia; sed independentè à decreto applicativo, voluntas existentibus omnibus prærequisitis, habet jus se, & omnipotentiam determinandi: ergo independentè à decreto est sufficienter applicata omnipotentia. Probatur minor: eo solum, quod voluntas existentibus omnibus alijs requisitis habeat carentiam necessitatis antecedentis ad unum extremum, habet jus se, & omnipotentiam determinandi, nam sic existens potest operari, & non operari; sed independentè à decreto applicativo potest voluntas sic existere, quia potest tunc dari in Deo nolitio determinandi voluntatem, & nolitio necessitatis antecedentis: ergo independentè, &c.

Præmitto ad solutionem: quod cum decretum parans omnipotentiam sit constitutum potestatis proximæ, juxta nostras probationes, voluntas independentè ab eo non habet jus proximum, se, & omnipotentiam determinandi; sed jus remotum, quod adveniente decreto applicativo, transibit in proximum. Neque ad hanc proximitatem sufficit nolitio necessitatis antecedentis, nisi illativè quatenus ea nolitio existens in signo antecedenti infert dandum in alio signo decretum indifferens applicativum,

& tunc jus proximum formaliter dabitur. Hinc ad formam, distinguo majorem: eo quod voluntas habeat jus proximum; concedo; remotum, nego, & minorem de jure proximo. Ad probationem minoris, distinguo majorem: eo solum quod voluntas habeat carentiam necessitatis antecedentis habet formaliter jus proximum, nego, illative; concedo. Demum alia hic, ex Godoi, & Gonet, solent argumenta proponi, quæ ad tractatum de scientia media spectant, ubi à nobis soluta sunt, diff. 2. sect. 3.

SECTIO III.

Aliqua pro questione sequenti præmittuntur.

Quia subsequens questio de tendentia decreti applicativi omnipotentis gravissima inter nostros est, aliqua prius ad eam necessario sunt præmittenda. Præmitto ergo primo: quod divina volitio omnipotentis applicativa debet habere objectum à seipsa distinctum, seu debet non seipsam habere pro objecto voluto. Hoc præmissum est contra Patres Moneada, & Ramirez, de Prædestinatione, disp. 10. capite 5. ut igitur rationem illius percipias, nota, quod sicut in intellectu sunt aliqui actus *complexi*, nimirum aliquid de objecto enuntiantes, ut *judicium*; alij autem *incomplexi*, qui vocantur simplices apprehensiones; ita in voluntate sunt aliqui actus *complexi*, & sunt illi, quibus positive inclinatur, & fertur in esse rei, seu ad dan-

dandam rei existentiam, & hi vocantur *volitiones*, aut è contra in non esse rei, vel ad negandam rei existentiam, & *volitiones* appellantur.

Alij verò sunt actus *incomplexi*, & sunt illi, quibus simpliciter tendit in bonitatem, aut malitiam objecti, complacendo, nimirum, in una, & displicendo in alia, seu eam aversando, vocanturque *amor*, & *odium*. Hinc fit, quod non omnis amor objecti est illius volitio; Deus enim se amat, quia in seipso complacet; non tamen se vult, cum non inclinatur ad dandam sibi existentiam: neque item omne odium objecti est illius nolitio: Deus enim odia habet peccatorem, quem conservat; non tamen illum non vult, alias ei existentiam negaret. Ex his ergo ratio præmissi deducitur, quia omnis volitio rei est actus complexus, & practicus tendens ad dandam ei existentiam; sed volitio Dei nequit tendere ad dandam sibi existentiam, ut patet: ergo debet non seipsam habere pro objecto voluto.

Sed contra insurgit Moneada, & ex eo Ramirez: quia amor, quo Deus se necessario amat, habet seipsum pro objecto, cum seipsum amet; deinde Deus amat odium, quo ipse prosequitur peccatorem; sed ille amor odij est ipsum odium: ergo amor odij est amor amoris, ac per consequens potest divinus actus seipsum velle. Verum hoc argumentum non urget nos, quia licet amor alicujus objecti possit esse reflexus, seu amor sui; nulla tamen volitio potest esse volitio sui propter datam rationem, in qua patet eviden-